

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Civilinės bylos>Teismo sprendimų pripažinimas ir vykdymas>Kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą? Kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą?

Airija

1 Kas yra teismo sprendimų vykdymas civilinėse ir komercinėse bylose?

Airijoje nėra tikslios vykdymo sąvokos apibrėžties. Praktiniu požiūriu vykdymas – tai veiksmas, kuriuo įvykdomas teismo sprendimas ar nutartis. Teismas paprastai šį vykdymo veiksmą sankcionuoja prieš jo pradžią.

Toliau aprašomos dažniau pasitaikanti civilinio ir komercinio pobūdžio teismo sprendimų vykdymo priemonės Airijoje.

Vykdytas

Šios rūšies veiksmas apima teismo sprendime nurodyto skolininko turto areštą. Teismas teismo sprendime nurodyto kreditoriaus prašymu priima nutartį, kurioje apylinkės teismo sekretoriui (arba šerifui, jeigu procesas vyksta Dubline arba Korke) nurodoma areštuoti tiek turto, kad jo vertė atitiktų teismo sprendime nurodytos skolos vertę (įskaitant visas dėl to atsiradusias teisinės išlaidas). Paskui šis turtas gali būti parduotas siekiant grąžinti skolą.

Registracija

Priimtą teismo sprendimą galima paskelbti viešai įregistruojant jį Aukštojo teismo sprendimų registre. Registre yra visi teismo sprendimai, kuriuos įregistruoti prašė kreditorius, neatsižvelgiant į tai, ar sprendimą priėmė apylinkės, apygardos ar Aukštasis teismas. Kai kuriuose laikraščiuose ir komerciniuose leidiniuose, pvz., *Stubbs Gazette*, skelbiamas skolininko vardas, pavardė (pavadinimas), adresas ir informacija apie teismo sprendimą. Be to, kredito įstaigos registruoja šią informaciją ir, jeigu teismo sprendimas nėra įvykdomas, skolininko teisė naudotis savo pinigais gali būti apribota.

Kreditoriaus, kuris prašo įrašyti teismo sprendimą į hipotekos registrą, rašytiniai parodymai prisiekus

Atitinkamam teismui patvirtinus teismo sprendimą, šiame sprendime nurodyto kreditoriaus rašytiniai parodymai prisiekus gali būti registruojami hipotekos registre siekiant apsaugoti kreditoriaus reikalavimą. Pajamos, gautos pardavus turtą, atsižvelgiant į kitų turto įkeitimų eiliškumą, prieš perduodant jas skolininkui, turi būti padalijamos skoloms padengti. Kitas veiksmas, kurį galima atlikti, – pateikti teismui prašymą dėl skolą patvirtinančios nutarties ir nutarties dėl turto pardavimo priėmimo.

Teismo nutartis, kurioje skolininkui nurodoma sumokėti skolą dalimis, ir (arba) teismo nutartis skirti laisvės atėmimo bausmę už teismo įsakymo nevykdymą

Prašymą priimti sprendimą, pagal kurį skola turi būti sumokama dalimis, remiantis 1926–1940 m. Teismo sprendimų vykdymo įstatymais, galima pateikti apylinkės teismui. Teisėjas, atsižvelgęs į skolininko turimas lėšas, priims sprendimą dėl skolos grąžinimo įmokų dydžio. Teismo nutartį skirti laisvės atėmimo bausmę už teismo įsakymo nevykdymą galima priimti tik dėl fizinių asmenų; šios nutarties negalima priimti juridinių asmenų, t. y. įmonių, atžvilgiu. Jeigu teismo sprendimas, kuriame skolininkui nurodoma sumokėti skolą dalimis, nevykdomas, galima pateikti prašymą priimti teismo nutartį įkalinti skolininką už teismo įsakymo nevykdymą. Iš esmės tai reiškia, kad galite būti įkalintas, jeigu skolą galite sumokėti, tačiau atsisakote tai padaryti.

Pajamų areštas

Teismo sprendime nurodytas kreditorius gali prašyti priimti nutartį, pagal kurią daromi atskaitymai iš skolininko atlyginimo ir (arba) darbo užmokesčio. Tokios nutarties padarinys – išmokas tiesiogiai kreditoriui moka skolininko darbdavys.

Sprendimas dėl turto arešto

Kai teismo sprendime nurodytas kreditorius turi informacijos apie skolą, kurią trečioji šalis turi sumokėti teismo sprendime nurodytam skolininkui, kreditorius gali pateikti teismui prašymą priimti sprendimą, kuriame trečiajai šaliai būtų nurodyta tam tikrą pinigų sumą sumokėti tiesiogiai kreditoriui. Sprendimą dėl tokios nutarties priėmimo teismas priima savo nuožiūra.

Vykdytas, kurį atlieka nešališkas administratorius

Taikydamas šią priemonę teismas gali paskirti administratorių, kuris, pvz., padalija pajamas, gautas už parduotą skolininko turtą, kad būtų grąžinta skola. Sprendimą dėl administratoriaus paskyrimo teismas priima savo nuožiūra.

Svarbu pažymėti, kad priemonės, kuriomis siekiama įvykdyti teismo sprendimą, parenka teismo sprendime nurodytas kreditorius ir patarėjai teisės klausimais. **Teismų tarnyba** šiuo atveju nepasiūlo jokio konkretaus būdo, kaip elgtis. Šis priemonių sąrašas nėra išsamus, jame tik nurodomos dažniausios vykdymo procedūros.

2 Kokia institucija ar institucijos įgaliotos vykdyti šiuos sprendimus?

Dėl vidaus teismo sprendimo gali būti būtina gauti sprendimą priėmusio teismo leidimą; tik tuomet teismo sprendimas gali būti vykdomas (žr. pirmiau). Tam tikrais atvejais, tokiais kaip teismo sprendimo vykdymas arba registracija, prašymo teismui pateikti nebūtina – vykdymo prašymą galima pateikti atitinkamai teismo raštinei.

Jei teismo sprendimas buvo priimtas kitoje ES jurisdikcijoje, kompetentingas teismas yra Aukštasis teismas. Tačiau periodinio išlaikymo mokėjimo, dėl kurio kitose ES jurisdikcijose buvo išduotas Europos vykdomasis raštas, atveju kompetentingas teismas yra apylinkės teismas.

3 Kokiomis sąlygomis priimamas vykdomasis dokumentas arba sprendimas?

3.1 Procedūra

Vykdomi yra teisiniai ir tam tikri neteisiniai sprendimai. Be teismo nutarčių, šie sprendimai yra supaprastinta tvarka priimti teismo sprendimai, kuriuos į registrą įrašo Aukštojo teismo sekretorius arba apygardos teismo apylinkės sekretorius.

Dažnai būtina gauti sprendimą priėmusio teismo leidimą; tik tuomet teismo sprendimas gali būti vykdomas. Tačiau tam tikrais atvejais, pavyzdžiui, vykdamas arba registruojant teismo sprendimą, prašymo teismui pateikti nebūtina. Leidimą gali duoti atitinkama teismo raštinė.

Jei pagal kitų jurisdikcijų taisykles priimti teismo sprendimai turi būti vykdomi pagal ES reglamentus, kompetentingas yra Aukštasis teismas (arba periodinio išlaikymo mokėjimo, dėl kurio buvo išduotas Europos vykdomasis raštas, atveju – apylinkės teismas). Reglamente (EB) Nr. 44/2001 (kuris pakeistas Reglamentu (ES) Nr. 1215/2012, kuris taikomas 2015 m. sausio 10 d. patvirtintiems arba sudarytiems teisminiams susitarimams) nustatytos pareigos buvo deleguotos Aukštojo teismo magistratui ir atviraime teismo posėdyje galima pateikti prašymą dėl teismo sprendimo pripažinimo vykdytinu Airijoje, kurį išnagrinėjus priimama vykdyti nutartis.

Teismo sprendimas, kuris yra patvirtinamas Europos vykdomuoju raštu, išduotu pagal Reglamentą (EB) Nr. 805/2004, yra pripažįstamas, turi tokią pačią galią kaip ir Aukštojo teismo sprendimas ir yra atitinkamai vykdytinas. Kompetenciją vykdyti sprendimą dėl periodinio išlaikymo mokėjimo, patvirtinto Europos vykdomuoju raštu, turi apylinkės teismas. Vidaus taisyklės, kuriomis reglamentuojamas šis procesas, galima rasti 2011 m. Airijos įstatymų sąvade Nr. 274.

Jeigu teismo sprendimas priimamas dėl neginčytino reikalavimo, kuris turi būti vykdomas kitoje ES jurisdikcijoje, sprendimą priėmęs teismas turi jurisdikciją nagrinėti prašymus, susijusius su jo vykdymu pagal Reglamentą (EB) Nr. 805/2004 dėl Europos vykdomojo rašto.

Prašymą dėl teismo sprendimo vykdymo teismui (arba teismo raštinei) paprastai pateikia praktikuojantis teisininkas, nors kreditoriui nebūtina samdytis teisinio atstovo. Visus prašymus teismui privalo pateikti vietos praktikuojantis teisininkas ir jų negalima siųsti paštu. Tam tikrus prašymus teismo raštinėms, pvz., prašymus dėl teismo sprendimo vykdymo, registracijos ir sertifikavimo siekiant patvirtinti kreditoriaus, kuris prašo įrašyti teismo sprendimą į hipotekos registrą, rašytinius parodymus prisiekus, galima siųsti paštu. Pasikonsultuoti dėl taikomos praktikos ir procedūros galima Aukštojo teismo teisėjų skyriaus elektroninio pašto adresu HighCourtCentralOffice@Courts.ie.

Teismų tarnybos nustatytos išlaidos (mokesčiai) yra minimalūs, o taikomi mokesčiai yra nurodyti [mokesčių reglamente](#), kurį galima rasti [Teismų tarnybos svetainėje](#). Išlaidų, kurios gali būti patiriamos dėl konsultavimosi su teisininkais ir advokatais, klausimą sprendžia kreditoriai ir jų teisiniai atstovai. Teismas gali priteisti kai kurias arba visas vykdymo procedūros metu susidariusias išlaidas.

3.2 Pagrindinės sąlygos

1926 m. Teismo sprendimų vykdymo įstatymo (pakeisto 1986 m. Teismų įstatymo (Nr. 2) 1 straipsniu) 15 straipsnyje nustatyta, kad tais atvejais, kai skolą reikia sumokėti remiantis teismo sprendimu arba dekretu, kreditorius gali kreiptis į apylinkės teismą, kad šis išduotų šaukimą į teismą, pagal kurį skolininkas būtų kviečiamas atvykti pas apylinkės teismo teisėją į apklausą dėl savo turto. Prašymas išduoti vykdomąjį dokumentą turi būti pateikiamas per šešerius metus nuo teismo sprendimo arba dekreto priėmimo dienos. Kreditorius turi pateikti tikrosios skolos įrodymus, o skolininkas turi užpildyti pažymą apie savo turtingą padėtį. Pagal 1926 m. įstatymo 16 straipsnį su pakeitimais, padarytais 1986 m. įstatymo 9 straipsniu, leidžiama pateikti įrodymus ir surengti skolininko arba kreditoriaus kryžminę apklausą. Vykdomasis dokumentas galioja dvylika metų nuo atitinkamo teismo sprendimo arba dekreto priėmimo dienos.

4 Vykdytojų paskirtis ir pobūdis

4.1 Į kokį turtą gali būti nukreipiamas vykdymas?

Vykdytas gali būti taikomas visų rūšių turtui, išskyrus greitai gendančius produktus arba daiktus, kuriuos skolininkas turės perduoti arba grąžinti.

4.2 Koks yra vykdymo priemonių poveikis?

Šaliai, kuri nesilaiko teismo nutarties, dėl teismo neregavimo gali būti taikomos sankcijos. Bausmės, kurias gali paskirti teismas, – tai baudos arba laisvės atėmimas tol, kol yra atsprąšoma teismo. Todėl šiuo atveju laikas, kurį asmuo gali būti kalinamas, nėra ribojamas. Ši nuostata taikoma ir bet kuriai trečiajai šaliai, kuri pažeidžia teismo nutartyje nustatytus reikalavimus.

Svarbu pažymėti, kad pagal **1926 m. Teismo sprendimų vykdymo įstatymo** 20 straipsnį skolininko laisvės atėmimas dėl to, kad šis nesilaikė pareigos dalimis sumokėti skolą, nėra laikomas skolos arba jos dalies grąžinimu ir nepanaikina kreditoriaus teisės atgauti skolą kitais teisiniais būdais.

Bankai ir kitos finansų įstaigos turi tas pačias pareigas kaip ir kitos šalys, kurios privalo laikytis teismo sprendimų. Jeigu tam tikros sąlygos teismo sprendime neapartotos, reikėtų atkreipti dėmesį į įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriais reglamentuojami klausimai, susiję su asmens duomenų tvarkymu tokioje įstaigoje (pvz., [1988 m. Duomenų apsaugos įstatymą](#)).

4.3 Koks yra tokių priemonių galiojimo terminas?

Tam tikruose sprendimuose visada nustatomas terminas, per kurį atitinkama šalis turi įvykdyti sprendime nustatytus reikalavimus, tačiau taip yra ne visada. Teismo sprendimas galioja dvylika metų, tačiau tam tikroms vykdymo priemonėms, kurios gali būti taikomos, galioja teismo reglamentuose arba teisės aktuose nustatytos terminų ribos. Pavyzdžiui, Aukštojo teismo vykdymo nutartis galioja vienus metus nuo jos priėmimo. Suėjus šiam terminui, reikalinga nauja vykdymo nutartis.

5 Ar yra galimybė apskųsti sprendimą dėl tokios priemonės skyrimo?

Paprastai skundas pateikiamas ne dėl pačios vykdymo priemonės, kurią leido taikyti teismo raštinė, bet dėl pagrindinio teismo sprendimo ar nutarties, kuriuo (-ia) grindžiama tokia priemonė. Nukentėjusi šalis gali kreiptis į apeliacinį teismą prašydama panaikinti teismo sprendimą arba nutartį. Terminai, per kuriuos turi būti paduodamas skundas, yra skirtingi; šie terminai pateikiami toliau:

Apylinkės teismo sprendimą galima apskųsti apygardos teismui per 14 dienų nuo teismo sprendimo ar nutarties priėmimo.

Apygardos teismo sprendimą galima apskųsti Aukštajam teismui per 10 dienų nuo sprendimo priėmimo.

Magistratų teismo sprendimą galima apskųsti Aukštajam teismui per 6 dienas nuo sprendimo priėmimo dienos arba, jeigu sprendimas buvo priimtas *ex parte*, nuo pranešimo apie minėtą sprendimą dienos, arba, jeigu jį atsisakyta priimti, nuo tokio atsisakymo dienos (tuo atveju, kai vykdomas užsienio teismo sprendimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 44/2001, nustatomas vieno mėnesio apskundimo terminas).

Aukštojo teismo sprendimą galima apskųsti Aukščiausiajam teismui per 10 dienų arba per 28 dienas nuo sprendimo priėmimo dienos; tai priklauso nuo bylos pobūdžio.

Aukštojo teismo arba apeliacinio teismo sprendimą galima apskųsti Aukščiausiajam Teismui per 28 dienas nuo sprendimo priėmimo.

6 Ar vykdymo procedūroje taikomi kokie nors apribojimai, visų pirma susiję su skolininko apsauga ir terminais?

Teismo sprendimas galioja dvylika metų ir juo remiantis negalima imtis jokių veiksmų, jeigu suėjo šis dvylikos metų terminas. Jis pradedamas skaičiuoti nuo dienos, kurią minėtas sprendimas tapo vykdytinas. Be to, tam tikroms vykdymo priemonėms, kurios gali būti taikomos, galioja teismo reglamentuose arba teisės aktuose nustatytos terminų ribos. Pavyzdžiui, Aukštojo teismo vykdymo nutartis galioja vienus metus nuo jos priėmimo dienos. Suėjus šiam terminui, reikalinga nauja vykdymo nutartis. Dar vienas pavyzdys – norint, kad Aukštasis teismas priimtų vykdymo nutartį, teismo leidimas reikalingas tais atvejais, kai nuo vykdytino teismo sprendimo priėmimo dienos praėjo daugiau nei šešeri metai.

Šis tinklalapis priklauso portalui [Jūsų Europa](#).

Laukiame jūsų [atsiliepimų](#) apie tai, kiek naudinga pateikta informacija.

This webpage is part of an EU quality network

Paskutinis naujinimas: 13/02/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į

kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija

nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.